

Exam. Code : 216502

Subject Code : 6540

M.A. (Punjabi) 2nd Semester

ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਕਾਵਿ

Paper-VII

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—80

ਨੋਟ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਵੇਂ ਭਾਗ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਦਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਦੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਦੂਜਾ

2. ਵਾਰਸ ਦੀ 'ਹੀਰ' ਨੂੰ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪਰਖੋ ਤੇ ਇਸਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਵਾਰਸ ਦੀ 'ਹੀਰ' ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਤੀਜਾ

3. 'ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ' ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਰਚਨਾ ਦੇ ਥੀਮ ਨੂੰ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕੇਂਦਰੀ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ ਕਲਾ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਚੌਥਾ

4. ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਰਚਨਾ 'ਜੰਗ ਹਿੰਦ ਪੰਜਾਬ' ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ-ਕਲਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ-ਕਲਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਰਚਨਾ 'ਜੰਗ ਹਿੰਦ ਪੰਜਾਬ' ਕਿੱਸਾ ਹੈ ? ਵਾਰ ਹੈ ? ਜਾਂ ਜੰਗਨਾਮਾ ? ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਉ। 15

ਭਾਗ—ਪੰਜਵਾਂ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਦਿਉ :
- (i) 'ਜੰਗਨਾਮਾ' ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਅੰਕਿਤ ਕਰੋ।
 - (ii) 'ਵਾਰ' ਤੇ 'ਜੰਗਨਾਮਾ' ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਨਿਖੇੜੋ।
 - (iii) 'ਕਿੱਸਾ' ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।

- (iv) 'ਕਵੀਓ ਵਾਚ' ਜੁਗਤ ਕਿਸ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਕਦੋਂ ?
- (v) 'ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ' ਵਿੱਚ ਆਏ ਰਾਖਸ਼ਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ
- (vi) ਵਾਰਸ ਦੀ 'ਹੀਰ' ਵਿੱਚ ਆਏ ਖਲਨਾਇਕ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ਤੇ ਉਸਦੀ ਕਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸੋ।
- (vii) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਜੰਗ ਹਿੰਦ ਪੰਜਾਬ ਕਿਸ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ?
- (viii) ਵਾਰਸ ਦੀ ਹੀਰ ਕਿਸ ਮੁੱਖ ਛੰਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ?
- (ix) ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- (x) ਵਾਰਸ ਦੀ 'ਹੀਰ' ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 2×10=20